

Kolodvorska 13
1000 Ljubljana
Slovenija
T: +386 1 239 22 13
F: +386 1 239 22 16
E: info@kinodvor.org
www.kinodvor.org

Kinodvor.
Mestni kino.

Mali volkodlak Dolfi Dolfje Weerwolfje 7+

pedagoško gradivo

avtorica Špela Frlic

kazalo

uvodna beseda.....	3
o filmu.....	3
filmografski podatki.....	3
vsebina	4
o režiserju.....	6
o avtorju knjižne predloge	6

izhodišča za pogovor po ogledu filma	8
odnosi v družini in sprejemanje drugačnosti	8
odnosi v šoli.....	9
o volkodlakih in volkovih.....	10
o nastajanju filma.....	12
predlog dodatnih dejavnosti.....	13

Kolofon | **Mali volkodlak Dolfi** • Gradivo za učitelje in starše Kinobalon • Avtorica: Špela Frlic • Uredila: Barbara Kelbl • Jezikovni pregled: Mojca Hudolin • Slikovno gradivo: iz filma; Fivia – Vojnik /arhiv Kinodvora • Izdal v elektronski obliki: Javni zavod Kinodvor, 2012 • Kinodvor dovoljuje in spodbuja nadaljnjo uporabo gradiva v filmsko-vzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi, konkretnih učnih priprav na film, predlogov in pripomb. Gradivo je oblikovano kot pomoč staršem ali strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge uporabe nam pošljite pisno prošnjo na kinobalon@kinodvor.org.

uvodna beseda

Mali volkodlak Dolfi je prijazen družinski film o dečku Dolfiju, ki se na svoj sedmi rojstni dan spremeni v volkodlaka, hkrati pa je tudi film o drugačnosti in strahu pred nesprejetostjo ter kot takšen ponuja številna izhodišča za pogovor o različnih temah v šoli ali doma. V pedagoškem gradivu, ki je pred nami, vam ponujamo nekaj predlogov, kako ogled filma nadaljevati s pogovorom ter ga povezati z ostalimi šolskimi dejavnostmi.

o filmu

filmografski podatki

slovenski naslov **Mali volkodlak Dolfi**

izvirni naslov **Dolfje Weerwolfje**

država produkcije Nizozemska

leto produkcije 2011

tehnični podatki digibeta/DCP, barvni, celovečerni igrani film, 98 minut

jezik v nizozemščini s slovenskimi podnapisi

režija Joram Lürsen

scenarij Tamara Bos po knjižni predlogi *Dolfje Weerwolfje* avtorja Paula van Loona

fotografija Lex Brand

glasba Patrick Lemmens

montaža Peter Alderliesten

producent Klaas de Jong

produkcija Bos Bros. Film & TV Productions

igrajo Ole Kroes (Dolfi), Maas Bronkhuyzen (brat Timmie), Remko Vrijdag (oče), Kim van Kooten (mama), Joop Keesmaat (dedek)

distribucija FIVIA – Vojnik

festivali, nagrade (izbor)

Golden and Platin Film (najboljši film), Giffoni 2012 (za najboljši film), Schlingel

Chemnitz 2012 (najboljši film po mnenju mednarodne otroške žirije), Kinobalon na LIFFu 2012

vsebina

Dolfija kot dojenčka neznanec v košari pusti pred vrati družine Vriends s pisno prošnjo, naj poskrbijo zanj. Tako Dolfi, sramežljiv fant belih las, dobi svoj dom pri simpatičnih Vriendsovih. Družino sestavljajo: ljubeča mama, ki hodi v službo, oče, ki rad nosi čudna pokrivala in skrbi za gospodinjstvo, in starejši brat Timmie, s katerim Dolfi deli vse skrivnosti. Življenje mu greni le bratov sošolec Nico, ki izkoristi vsako priložnost, da mu ponagaja, in ljubka sošolka Noura, ki mu je na skrivaj všeč, a se zanj ne zmeni.

V noči polne lune, ko dopolni sedem let, se Dolfi prvič spremeni v volkodlaka. Timmie je nad njegovo novo podobo zelo navdušen, Dolfi pa malo manj, saj ne more več nadzirati svojega spremenjenega telesa. Zrastejo mu ušesa, dolgi črni kremplji in rep, vdre v sosedin kokošnjak in poje kokoš s kožo in perjem vred, skače lahko zelo visoko in tuli v luno. Vedno bolj ga skrbi, da je postal nekakšna pošast in ga zato starši in prijatelji, če bi vedeli za njegovo skrivnost, ne bi več imeli radi.

Na srečo v parku naleti na starega volkodlaka, ki ga opogumlja in mu svetuje, naj izkoristi prednosti svoje nove podobe. Dolfi kmalu ugotovi, da tudi kadar ni v volčji podobi, teče veliko hitreje od sošolcev in pri telovadbi hitro pripleza do vrha vrvi, česar prej ni zmožel. Sošolka Noura postane do njega prijazna, v eni od polnih lun pa v podobi volkodlaka tako zelo prestraši Nica, da ju z bratom ne nadleguje več. Vendar ga to ne pomiri. Vedno bolj je nesrečen zaradi svoje skrivnosti, skrbno jo skriva pred starši in si želi poiskati svojo pravo družino, saj se mu zdi, da ga bo ta sprejela takšnega, kot v resnici je.

V šoli pripravljajo božično predstavo po glasbeni pravljici *Peter in volk*, v kateri sodelujeta tudi Timmie in Dolfi. Predstava se ima zgoditi prav na večer polne lune, istega večera pa se odloči dokončno ujeti volkodlaka z očali tudi gospa Krijtjes, Dolfijeva sosedka in lastnica kokošnjaka, ki pokliče na pomoč gospode s Centra za raziskovanje redkih živih bitij. Sredi predstave se Dolfi začne spreminjati v volkodlaka, kar povzroči pravi nered v šolski dvorani. Čeprav ga Timmie prepričuje, naj počaka nanj, da se bosta s starši po predstavi skupaj pogovorila, Dolfi žalosten pobegne proti domu, odločen, da bo zapustil družino in poiskal svoje prave starše. Pred domačo hišo sreča starega volkodlaka, ki mu razkrije, da je njegov dedek, vendar pa njegovi starši niso volkodlaki. Ko se je Dolfi rodil kot volkodlak, se niso mogli soočiti z njegovo podobo, zato mu je dedek poiskal boljšo družino. Medtem Dolfija pritegnejo kokoši gospe Krijtjes, a srebrna past pred kokošnjakom se sproži in ga ujame. Timmie uspe priti še pred raziskovalci, ki jih je poklicala gospa Krijtjes, in reši

Dolfija, nato pa raziskovalce skupaj prepričata, da je Dolfijeva volčja podoba samo maska za šolsko predstavo *Peter in volk*. A staršema ne moreta več lagati. Dolfi jima prizna resnico in jima predstavi svojega dedka volkodlaka. Ob njuni reakciji se njegov največji strah končno razblini. Izkaže se, da starša nimata nič proti njegovi novi podobi in tudi dedka prav lepo sprejmeta. Preden zaspita, pa Dolfi bratu zaupa novo skrivnost. Da je zaljubljen in da ima dekle.

o režiserju

Joram Lürsen se je rodil leta 1963 v Amstelveenu na Nizozemskem. Leta 1990 je diplomiral na amsterdamski filmski akademiji s filmom **The Finals**, ki je požel nekaj nagrad, med njimi tudi francoskega cesarja. Režiral je televizijske serije, poleg **Malega volkodlaka Dolfija** še dva celovečerna filma, **Het Geheim**, **In Oranje** in romantično komedijo **Alles is Liefde**, ki je pritegnila več kot milijon obiskovalcev. Film **Mali volkodlak Dolfi** je prejel nagrado nizozemskega filmskega festivala Golden and Platin Film (za najboljši film), nagrado festivala Giffoni 2012 (za najboljši film) in nagrado otroške žirije na festivalu Schlingel 2012 v Chemnitzu.

filmografija (izbor)

1990 **Ko, de boswachtershow** (TV-serija)

1996 **Mijn franse tante Gazeuse**

1998 **Stroop** (TV-film)

1998 **Otje** (TV-serija)

1999 **Baantjer** (TV-serija)

2000–01 **All stars - De serie** (TV-serija)

2004 **In Oranje** (In Orange)

2007 **Alles is liefde** (Love Is All)

2009 **Coach** (TV-film)

2005–09 **Vuurzee** (TV-serija)

2010 **Het geheim**

2011 **Dolfje Weerwolfje** (**Mali volkodlak Dolfi**)

2012 **Moordvrouw** (TV-serija)

o avtorju knjižne predloge

Nizozemski pisatelj in glasbenik Paul van Loon se je rodil leta 1955 v mestu Geelen. Napisal je več kot 100 knjig, večinoma grozljivk, med bralci pa je najbolj poznan po knjižnih serijah *Dolfje Weerwolfje* in *De griezelbus*. Njegove knjige so prevedene v več jezikov, med drugim tudi v nemščino, francoščino, italijanščino, danščino, švedščino, španščino in japonščino.

Film **Mali volkodlak Dolfi** je posnet po prvi knjigi iz serije o belolasem volkodlaku z očali *Dolfje Weerwolfje*, ki je med nizozemskimi otroki zelo priljubljena. Za knjige iz omenjene serije, ki obsega 10 del, je avtor prejel več nagrad, med njimi več let zapovrstjo nizozemsko nagrado za otroško literaturo (De Prijs van de Nederlandse Kinderjury). Knjige je ilustriral Hugo van Look in podoba Dolfija, malega ljubkega volkodlaka z očali, kot jo lahko vidimo v filmu, je narejena po njegovih knjižnih ilustracijah.

in še dve zanimivosti

Lik belolasega volkodlaka z očali si je Paul van Look prvič izmislil že leta 1994 za pesem njegove glasbene skupine, ki je izšla na CD-ju *De Magische Griezeltour* opnam. Šele leta 1998 je Dolfi s prvo knjigo iz serije *Dolfje Weerwolfje* postal tudi knjižni lik.

Leta 2011 so nizozemski otroci, stari med 4. in 14. let, volkodlaka Dolfija razglasili za najbolj priljubljenega otroškega knjižnega junaka na Nizozemskem.

izhodišča za pogovor po ogledu filma

odnosi v družini in sprejemanje drugačnosti

Deček Dolfi je posvojen, kot dojenčka ga je njegova sedanja družina nekega dne našla pred vrati. Čeprav ga imajo radi in se v družini počuti sprejetega, ga vendarle včasih obidejo dvomi, da ni pravi brat starejšemu bratu in sin svojim staršem. *»Kaj pa pomeni biti pravi?«* mu odgovarja njegov oče. *»Jaz potem nisem pravi moški, ker nosim predpasnik / ... / Resnično je, kar čutiš, in jaz čutim, da si moj sin.«*

Kaj pa mi mislimo? Kaj je oče mislil s temi besedami? Ali lahko rečemo, da je neka družina prava, druga pa ne? Kakšne vrste družin poznamo? Kaj je v družini najpomembnejše?

Dedek volkodlak, ki je Dolfija kot dojenčka pustil pred vrati Vriendsovih, Dolfiju pove, da je izbral to družino, ker je vedel, da bodo lepo poskrbeli zanj.

Zakaj mislite, da je izbral prav to družino? Kakšna je? Kakšen odnos imata oče in mati? Kakšen se vam je zdel oče? Kaj pa drugi člani družine? Kakšen odnos imajo starši in otroci? Kakšen odnos imata brata? Kako v filmu vidimo njuno navezanost? Kako skupaj preživljajo čas?

Dolfijev brat Timmie je navdušen, da ima brata volkodlaka. Dolfi pa tega ni tako vesel. Skrbi ga, da ga zaradi drugačnosti starša ne bosta več imela rada in da ga prijatelji v šoli ne bodo sprejeli.

Ali tudi mi kdaj tako čutimo? Nas je kdaj strah, da se nam bodo drugi ljudje zaradi kakšne lastnosti smejali ali nas ne bodo več marali? Kako lahko premagamo ta strah?

Film ima srečen konec. Ko Dolfi staršema prizna, da je volkodlak, ga takoj sprejmeta takšnega, kot je.

Se tudi v resničnem življenju dogajajo samo srečni konci? Ali vsi takoj sprejmemo medse ljudi, ki so že na prvi pogled drugačni; imajo npr. drugačno barvo kože, govorijo drug jezik, so zelo drugače oblečeni, je njihovo telo drugačno od našega? Ali kdaj čutimo nelagodje ob takem srečanju? Zakaj? Kako se spopademo s svojimi občutki? Kako bi si želeli reagirati?

odnosi v šoli

Timmie ima sošolca Nica, ki bratoma Vriends nagaja, kadar je le mogoče. Dolfi se nekega dne razjezi in Nica ugrizne v nogo, ob naslednji polni luni, ko se spet spremeni v volkodlaka, pa ga tudi pošteno prestraši.

Se nam zdi, da je ravnal prav? Kako bi se mi uprli Nicu? Je v naši okolici kdo, ki se nesramno vede do nas? Kako ravnamo ob srečanju z njim?

Timmie tolaži volkodlaka Dolfija, da je vsak po svoje drugačen. »*Navadno je dolgočasno,*« pravi. Dolfi ugotovi, da odkar je volkodlak, teče najhitreje v razredu in najhitreje pripleza do vrha vrvi.

Kaj pa v našem razredu? Bi lahko rekli, da ima vsak kakšno posebno lastnost, po kateri izstopa? Je zaradi tega bolj zanimivo in lepše živeti skupaj, biti v istem razredu?

Dolfiju je všeč sošolka Noura, ki se zanj na začetku filma ne zmeni, proti koncu pa ji postane všeč, »*ker je drugačen,*« kot pravi. Kako vemo, da sta si všeč? Kako to pokaže Dolfi? Kako mu pozornost izkazuje Noura? Kako si mi izkazujemo pozitivna čustva? Kako

povemo komu, da bi se radi družili z njim? Nas je kdaj strah priznati, da nam je nekdo všeč? Zakaj?

o volkodlakih in volkovih

Volkodlak je prisoten v ljudskem izročilu vse Evrope. Večinoma je opisan kot strašljivo mitološko bitje, pol volk pol človek, ki se (a ne nujno) pojavi ob polni luni in je nevaren ljudem. Slovensko ljudsko izročilo za volkodlaka pravi, da je to lahko človek, ki občasno privzema podobo volka ali pol človeka pol volka. Lahko je človek, ki je uklet zaradi grehov ali materine čarovnije, lahko je človek, ki se zaradi grehov 40 dni po smrti spremeni v volka, ko se vanj naseli vražji duh in ga oživi, ali pa je to človek, ki je že od rojstva zaznamovan, da bo privzemal volčjo podobo (je porasel z volčjo dlako, ima volčji zob v ustih, se je rodil v placenti ali z nogami naprej).

Včasih zasledimo tudi natančne opise. Volkodlak z Gorjancev je videti takole: *»Ima srednje dolg in malone črn rep, v katerem ima skrito vso svojo moč. Ponoči se klati v gozdu, podnevi pa ždi v globokih jamah in kuje hudobne naklepe proti ljudem. Volkodlak tuli kakor volk in jo briše po hrastju kakor stekel pes. Pri tem tuli in zavija, da često premoti lovca ali seljana (seljan = kmet; op.a.)«*

Volkodlak je glavni junak kar nekaj slovenskih ljudskih zgodb. Našli jih bomo v naslednjih knjigah:

Janez Trdina: *Bajke in povesti o Gorjancih* (Mladinska knjiga, 1964);

Jakob Kelemina: *Bajke in povesti slovenskega ljudstva* (Družba sv. Mohorja, 1930);

Monika Kropelj: *Od ajda do zlatoroga; Slovenska bajeslovna bitja* (Mohorjeva, 2008).

Skupaj jih preberimo in se pogovorimo o volkodlakih, ki so glavni junaki teh zgodb. Kakšni so volkodlaki v slovenskem ljudskem izročilu? So podobni tistim, ki jih poznamo iz filmov? So včasih ljudje verjeli vanje? Kaj pa danes? Kako so se ubranili pred njimi? Zgodbe o volkodlakih, ki smo jih našli v omenjenih knjigah, so zapisane v starinskem jeziku. Ali razumemo vse besede? Kako bi s svojimi besedami povzeli zgodbo o volkodlaku?

V drugih knjižnih in internetnih virih poiščimo še več informacij o volkodlakih. Jih res lahko rani srebro, kot vidimo v filmu o volkodlaku Dolfiju? So volkodlaki vedno moški ali poznamo tudi ženske različice? Katera volkodlakom podobna mitološka bitja še poznamo?

Dolfi s šolo obišeče živalski vrt, kjer ga še posebej pritegnejo volkovi. Učitelj ga vpraša, ali je že slišal za volčje otroke. Smo mi že slišali zanje? Ravno v tem času je v Kinobalonu na ogled španski film **Med volkovi** režiserja Gerarda Oligaresa. Več o filmu in o volkovih si lahko preberete v knjižici *Med volkovi* iz Zbirke Kinobalon. O volkovih pa najdete vrsto zanimivih informacij tudi na spletni strani Volkovi (<http://www.volkovi.si/>). Na podstrani: <http://www.volkovi.si/sl/multimedia/publikacije> so objavljene tudi številne publikacije, povezane z volkovi (brošure, poročila, raziskave, poster ...).

Poznamo še kakšno zgodbo, pravljico, film, v katerih nastopa volkodlak? Kaj pa volk? Kar nekaj ljudskih pravljič z volkom v glavni vlogi zagotovo vsi poznamo (npr. *Rdeča kapica*, *Volk in sedem kozličkov* ...). Kakšen je volk v teh pravljičah, kakšne lastnosti ima? Kaj pa pravljica *Lepotica in zver*? Jo poznamo? (Če ne, poiščimo pravljico v zbirki Grimmovih pravljič.) Je tudi v tej pravljici zver samo strašna? Pogovorimo se o tem, zakaj se nam nekaj zdi strašno; ali lahko premagamo strah pred nečim/nekom tako, da to/ga bolje spoznamo?

o nastajanju filma

Deček Dolfi, kot ga spoznamo v filmu, tudi kot volkodlak ohrani oblačila in očala. Tako si ga je zamislil njegov avtor Paul van Loon.

Kako pa si mi predstavljamo volkodlaka? Bi ga tudi mi vizualno naredili takšnega, kot je prikazan v filmu? Opišimo ali narišimo, kakšen bi bil videti naš volkodlak.

Katere posebne efekte so uporabili ustvarjalci filma, da so naredili lik volkodlaka bolj prepričljiv? Kako so posneli spreminjanje dečka Dolfija v volkodlaka? Kako so dosegli učinek žive obrazne mimike malega volkodlaka? Kako so avtorji posneli gibe, ki jih človeško telo ne zmore prepričljivo izvesti, npr. da je mali volkodlak tekkel po vseh štirih, skočil skozi okno, splezal na drevo?

predlog dodatnih dejavnosti

Film **Mali volkodlak Dolfi** je posnet po prvi knjižici iz knjižne serije nizozemskega avtorja Paula van Loona. Knjižna serija o volkodlaku Dolfiju v naš jezik ni prevedena, lahko pa v slovenščini beremo knjige njegovega rojaka, priljubljenega nizozemskega pesnika, pisatelja in filozofa Toona Tellegena. Katere njegove knjige poznamo? Izposodimo si v jih knjižnici in jih skupaj preberimo (npr. knjigi *Jutri je bila zabava*, Mladinska knjiga, 2010, in *Mala nočna torta s plameni*, Mladinska knjiga, 2004).

Lik volkodlaka Dolfija je med nizozemskimi otroki zelo priljubljen. Imamo tudi pri nas kakšnega literarnega junaka, ki ga vsi poznamo in radi beremo zgodbe o njem? Koga bi izpostavili? Se vsi strinjamo glede izbire? Ali imamo morda vsak svojega priljubljenega junaka, ki nam je še posebej všeč? Katera dogodivščina izbranega junaka nam je posebej pri srcu? Povejmo jo sošolcem.

Učenci v filmu **Mali volkodlak Dolfi** uprizorijo božično predstavo po glasbeni pravljici ruskega skladatelja Sergeja Prokofjeva *Peter in volk*. Jo poznamo? Morda smo si jo že ogledali ali jo izvedli v šoli? Pravljičica je v slovenskih splošnih knjižnicah dostopna v knjižni

obliki, v obliki zvočne knjižice (DZS, 2010). Animirana interpretacija omenjene pravljice avtorice Suzie Templeton je dostopna tudi na internetu (<http://www.youtube.com/watch?v=n7jkJU9p0N0>). Morda jo lahko preberemo oziroma si jo ogledamo pri uri slovenščine ali pa poslušamo zvočni posnetek pri pouku glasbe. Kateri glavni liki/živali so prisotni v pravljici o *Petru in volku*? Če smo pozorni, vse te like srečamo tudi v filmu o volkodlaku Dolfiju.

Dolfi se v volkodlaka spremeni ob vsaki polni luni. Tudi sicer pravimo, da ima polna luna poseben vpliv na ljudi. Smo že kdaj slišali koga reči, da je za čudno obnašanje ljudi kriva polna luna? Ali da koga nosi luna? Ali vemo, zakaj luna raste in se manjša? Kako njene spremembe vplivajo na pojave na zemlji, npr. na plimo in oseko?

